

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-ës
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-200/2015

**Priština,
17. januar 2018.**

U postupku:

M. V.

žalilac

Z. D.

tuženi

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova, u sastavu: Beshir Islami, predsednik veća, Krassimir Mazgalov, sudija EULEX-a i Erdogan Haxhibeqiri, sudija, odlučujući po žalbi na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/A/228/2014 od 13. marta 2014. (spisi predmeta upisani u KAI pod brojem KPA08814), nakon zasedanja održanog dana 17. januara 2018, donosi sledeće:

PRESUDA

1. Odbija se kao neosnovana žalba koju je podneo M.V. na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova br. KPCC/D/A/228/2014 od 13. marta 2014.
2. Potvrđuje se odluka Komisije za imovinske zahteve Kosova br. KPCC/D/A/228/2014 od 13. marta 2014, u delu koji se tiče zahteva KPA08814.

Istorijat postupka i činjenično stanje

1. Dana 31. januara 2007, **M. V.** (u daljem tekstu: žalilac), je podneo zahtev Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI), tražeći potvrđivanje suvlasništva i restituciju 1/3 parcele br. 694/1(1211/3), površine 1,65,56 ha, koja se nalazi u selu Marmule, Đakovica (u daljem tekstu: predmetna imovina). Zahtev je zaveden u KAI pod brojem KPA08814.
2. Žalilac navodi da je vlasništvo nad 1/3 idealnog dela predmetne imovine stekao putem rešenja o regulaciji zemljišta konsolidacijom, a imovina je sada uzurpirana i on traži restituciju iste.
3. U prilog zahtevu, žalilac je dostavio sledeće dokumente:
 - rešenje o dodeljivanju zemljišta putem konsolidacije br. 019-161/228 od 24. avgusta 1997, kojima je žaliocu i njegovima dvema sestrama dodeljena predmetna imovina umesto parcele br. 228;
 - fotokopiju plana iz Direkcije za geodeziju Opštine Đakovica od 9. juna 1997. gde je katastarska parcela - predmetna imovina upisana na ime društvenog poljoprivrednog preduzeća „ERENIKU“ iz Đakovice;
 - presudu P. br. 261/94 od 19. juna 1997. sa Opštinskog suda u Đakovici u kojoj stoji da DP „Ereniku” mora da prizna vlasničko pravo žalioca nad parcelom koja je razmenjena putem konsolidacije zemljišta;
 - ličnu kartu izdatu dana 2. marta 2009. od strane paralelnih srpskih institucija.
4. Dana 23. maja 2013, KAI je postavila obaveštenje o zahtevu na predmetnoj imovini. Obaveštenje i potvrđivanje zahteva je urađeno putem GPS koordinata i utvrđeno je da je predmetna imovina obradivo zemljište i da ju je zauzeo G.D, koji je naveo da njegova porodica ima zakonito pravo nad imovinom i da se smatra imovinom njegovih predaka, ali nije predočio nikakve dokaze o takvim navodima.
5. Shodno rezimeu izveštaja o verifikaciji od 22. marta 2013, KAI je utvrdila da su dokumenti koji su dostavljeni uz zahtev, kao što su rešenje o konsolidaciji zemljišta iz 1997. i sertifikat o vlasničkim pravima nad parcelom br. 2128, pronađeni i pozitivno verifikovani. Sertifikat o vlasničkim pravima je ažuriran 2009, a parcela br. 1211/2 je upisana kao suvlasništvo žalioca i njegovih sestara sa po 1/3 idealnog dela.
6. Dana 8. aprila 2013, KAI je zatražila od Komisije za konsolidaciju zemljišta Opštine Đakovica verifikaciju podataka o predmetnoj imovini. Skupština opštine Đakovica, odnosno Komisija za regulaciju poljoprivrednog zemljišta, je dana 29. aprila 2013. odgovorila da je izvršenje rešenja iz 1997. sprovedeno 2008.
7. Dana 13. marta 2014, Komisija za imovinske zahteve Kosova (u daljem tekstu: KIZK) je u svojoj odluci KPCC/D/A/228/2014 odbacila zahtev. U obrazloženju odluke (stav 18), KIZK je navela da žalilac nije dokazao da je imao vlasnička prava nad predmetnom imovinom i da ju je izgubio usled

oružanog sukoba ili okolnosti koje su proistekle iz istog. Shodno tome, zahtev je odbačen zbog nenadležnosti KIZK.

8. Dana 17. novembra 2014, odluka KIZK je uručena žalioocu. Žalilac je podneo žalbu na odluku KIZK dana 2. decembra 2014. (na povratnici stoji pečat UNHCR kancelarije za imovinu u Beogradu koji je pogrešan, „2. novembar 2014“).
9. Dana 30. jula 2015, T. D. je primio žalbu, ali nije podneo odgovor na istu.

Navodi žaliooca

10. Žalilac navodi da je odluka KIZK nezakonita i neispravna jer sadrži povredu postupka, pogrešnu primenu materijalnog prava i da zahtev za restituciju nije potpuno verifikovan. Žalilac navodi da ponuđena parcela br. 1211/2 ima mnogo nižu vrednost od parcele 694/1 koja je prvobitno dodeljena rešenjem o konsolidaciji zemljišta iz 1997.
11. Pored toga, žalilac se ne slaže sa načinom na koji su dokumenti uručeni žalioocu od strane KAI, samo na albanskom jeziku (dokumenti koje je dostavila Komisija za konsolidaciju zemljišta), iako je i srpski jezik zvanični jezik.

Pravno obrazloženje

12. Nakon razmatranja podnesaka iz spisa predmeta i navoda žaliooca, shodno članovima 12 i 13 Uredbe UNMIK-a 2006/50, kao što je izmenjeno i dopunjeno Zakonom br. 03/L-079, i članu 194 Zakona br. 03/L-006 o parničnom postupku, sud je utvrdio da je žalba prihvatljiva. Podneta je u roku od 30 dana, shodno članu 12.1 Uredbe UNMIK-a 2006/50, kao što je izmenjeno i dopunjeno Zakonom br. 03/L-079.
13. Nakon razmatranja podnesaka iz spisa predmeta i navoda strane u postupku, proističe da je žalba neosnovana i da odluka KIZK ne sadrži bitnu povredu proceduralnog prava, niti je došlo do pogrešne primene materijalnog prava.
14. Shodno članu 3.1 Uredbe UNMIK-a 2006/50, kao što je izmenjeno i dopunjeno Zakonom br. 03/L-079, žalilac ima pravo na restituciju imovine ukoliko dokaže vlasničko ili pravo korišćenja nad predmetnom imovinom koje nije mogao da ostvari zbog okolnosti koje su u direktnoj vezi ili su proistekle iz oružanog sukoba koji se odigrao na Kosovu između 27. februara 1998. i 20. juna 1999.
15. Žalilac je zasnovao svoja imovinska prava na dokumentima koji su pronađeni kod nadležnih institucija na Kosovu, a godine 2008, predmetna imovina je bila predmet preuređivanja poljoprivrednog zemljišta u opštini Đakovica. Shodno tome, prema nalazima KAI, žalilac nije izgubio predmetnu imovinu zbog oružanog sukoba, već zbog administrativnih postupaka organa nadležnih za regulaciju poljoprivrednog zemljišta.
16. Vrhovni sud Kosova je takođe razmatrao i upotrebu jezika u postupku pred KAI i sud je došao do zaključka da su svi spisi KAI i KIZK napisani na sva tri jezika, zbog čega nije došlo do povrede odredbi člana Administrativnog uputstva UNMIK-a 2007/5, kao što je izmenjeno i dopunjeno Zakonom br. 03/L-079, koji u članu 3.1 predviđa sledeće: „*Jezici koje će Kosovska agencija za imovinu da koristi u svim postupcima u skladu sa UNMIK Uredbom 2006/50 će biti albanski, srpski i engleski*“. Dok u članu 3.2 predviđa sledeće: „*Sva lica koja budu učestvovala u procesu rada Komisije i u žalbenom postupku pred*

Vrhovnim sudom a koja ne govore jezik na kojem se vodi postupak, imaju pravo da govore na svom jeziku i da budu obavješteni preko prevodioca, besplatno, o evidenciji, činjenicama i postupku“: Jasno je da je KAI postupila po ovoj odredbi jer su svi podnesci KAI bili na sva tri jezika, dok su dokumenti koje je podneo žalilac bili na srpskom jeziku i tako su uručeni tuženom. Isto važi i za podneske druge strane u postupku. Zakon br. 03/L-006 o parničnom postupku, član 97, predviđa sledeće: „Pozivi, odluke i ostali sudski dopisi se dostavljaju strankama i ostalim učesnicima u postupku na jeziku koji je u službenoj upotrebi na sudu“. Dokazi priloženi uz zahteve stranaka se ne prevode za potrebe strana u postupku već samo za potrebe suda.

17. Vrhovni sud smatra da je nalaz KIZK ispravan u smislu toga da žalilac nije dokazao da ima imovinsko pravo nad predmetnom imovinom i da je gubitak ima veze sa sukobom iz 1998-1999. i zato je zahtev odbačen.
18. Vrhovni sud smatra da je odluka KIZK zasnovana na zakonu i ne sadrži bitne i proceduralne povrede, niti je došlo do pogrešne primene materijalnog prava.
19. Ova presuda ne utiče na imovinska prava sadašnjih svojstvenika, niti predstavlja prepreku za strane u postupku da pokrenu postupak pred nadležnim organom ili nadležnim sudom za ostvarivanje svoga zakonskog interesa.
20. Shodno navedenom i shodno članu 13.3 (c) Uredbe UNMIK-a 2006/50, kao što je izmenjeno i dopunjeno Zakonom br. 03/L-079, odlučeno je kao što stoji u izreci presude.

Pravna pouka

Shodno članu 13.6 Uredbe UNMIK-a 2006/50, kao što je izmenjeno i dopunjeno Zakonom br. 03/L-079, ova presuda je pravosnažna i izvršiva i ne može da se ospori redovnim ili vanrednim pravnim lekovima.

Beshir Islami, predsednik veća

Krassimir Mazgalov, sudija EULEX-a

Erdogan Haxhibeqiri, sudija

Bjorn Olof Brautigam, glavni sekretar, EULEX